

دوره میانی

برای شروع...

■ برای شروع و تمرین، این درس رو برات به مباحث کوچکتر تقسیم کردیم و از هر مبحث تعدادی تست آموزشی گذاشتیم. پس می‌تونی قبل از هر مبحث، اول بری سراغ کتاب و اون رو با همه نکاتش مطالعه کنی و بعد یبای اینجا تست‌هاش رو بزنی تا فرم کلی تست‌ها تا حدودی دستت بیاد و با آمادگی بیشتری بری سراغ بقیه سؤالات.

مبحث ۱: شیخ‌الرئیس فلسفه

۲۸۰۶. کدام یک از القاب معروف ابوعلی سینا در اروپا می‌باشد؟
 (۱) شیخ‌الرئیس (۲) شاهزاده اطبا (۳) حجة‌الحق (۴) ابن‌سینا
۲۸۰۷. زندگی‌نامه‌ای که ابن‌سینا برای جوزجانی نگاشته بود، مشتمل بر چه موضوعی بوده است؟
 (۱) مسائلی از منطق (۲) مراحل رشد علمی ابن‌سینا (۳) توصیه‌های علمی ابن‌سینا (۴) برخی مسائل علم ریاضی
۲۸۰۸. پدر شیخ‌الرئیس در کودکی او را به معلم قرآن و ..... سپرده بود و او در منطق شاگرد ..... بود.
 (۱) ادب - ناتلی (۲) ریاضیات - ابن ابی اصیبعه (۳) ریاضیات - ناتلی (۴) ادب - ابن ابی اصیبعه
۲۸۰۹. ابن‌سینا به چه القابی در مشرق‌زمین و اروپا شهرت داشت؟
 (۱) در مشرق‌زمین شیخ‌الرئیس و حجة‌الحق، در اروپا اویسنا و شاهزاده اطبا
 (۲) در مشرق‌زمین به شیخ‌الرئیس و شاهزاده اطبا، در اروپا به اویسن و اویسنا
 (۳) در مشرق‌زمین حجة‌الحق و ابوعلی سینا، در اروپا به شیخ ایرانی و شاهزاده اطبا
 (۴) در مشرق‌زمین به شیخ‌الرئیس و حجة‌الحق، در اروپا به اویسنا و شاهزاده فلاسفه
۲۸۱۰. ابن‌سینا در فلسفه مشایی از روش ..... بهره می‌برد که آن را از پایه‌گذارش، فیلسوف بزرگ پیش از خود ..... آموخته بود.
 (۱) عقلی و استدلالی - ارسطو (۲) عقلی و تجربی - ارسطو (۳) عقلی و استدلالی - فارابی (۴) عقلی و تجربی - فارابی

مبحث ۲: تألیفات ابن‌سینا

۲۸۱۱. کتاب ..... دایرة‌المعارف علمی و فلسفی ابن‌سیناست و آخرین آرای اودر ..... قابل دسترس است. کتاب ..... رابه زبان فارسی نوشته است و کتاب ..... نیز ربطی به فلسفه و منطق ندارد و پزشکی است.
 (۱) شفا - نجات - دانشنامه علایی - نجات (۲) شفا - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی - قانون (۳) دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات - انصاف - شفا (۴) دانشنامه علایی - انصاف - دانشنامه علایی - شفا
۲۸۱۲. به ترتیب عناوین مطرح‌شده مربوط به کدام یک از آثار ابن‌سیناست؟ «فرهنگ‌نامه پزشکی - آخرین دیدگاه‌ها در باب حکمت - دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی»
 (۱) شفا - دانشنامه علایی - قانون (۲) شفا - اشارات و تنبیهات - قانون (۳) قانون - اشارات و تنبیهات - شفا (۴) قانون - دانشنامه علایی - شفا
۲۸۱۳. معروف‌ترین و مهم‌ترین آثار ابن‌سینا به ترتیب با کدام گزینه مطابقت دارد؟
 (۱) اشارات و تنبیهات - شفا (۲) شفا - قانون (۳) اشارات و تنبیهات - قانون (۴) قانون - شفا
۲۸۱۴. کدام گزینه به کتاب متفاوتی مربوط است؟
 (۱) آخرین نقطه‌نظرات ابن‌سینا درباره حکمت در این اثر آمده است.
 (۲) این کتاب هم‌اکنون نیز در مراکز دانشگاهی اهمیت بالایی دارد.
 (۳) می‌توان این کتاب را یک دایرة‌المعارف بزرگ علمی و فلسفی به حساب آورد.
 (۴) کتاب موردنظر بهترین گزینه برای مطالعه حکمت مشائی است.
۲۸۱۵. هریک از اوصاف زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از آثار ابن‌سیناست؟
 - نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.
 - بیان مختصر فلسفه ابن‌سیناست.
 - دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده است.
 (۱) شفا - انصاف - نجات (۲) قانون - انصاف - نجات (۳) شفا - نجات - انصاف (۴) قانون - نجات - انصاف

مبحث ۳: طبیعت‌شناسی ابن‌سینا

۳۸۱۶. از منظر شیخ‌الرئیس آنچه سبب خلق عالم به صورت نظام احسن شده است، چیست و چه چیزی موجودات را به سوی کمال رهنمون می‌کند؟

- (۱) طبیعت شیء - اعتدال طبیعت
- (۲) عنایت الهی - طبیعت شیء
- (۳) لطف و رحمت - اعتدال طبیعت
- (۴) عنایت الهی - لطف و رحمت

۳۸۱۷. دلیل و غایت وجودی شرور جهان چیست؟

- (۱) تفکیک خوب از بد
- (۲) ادراک زیبایی در مقابل زشتی
- (۳) کمک به کمال نهایی طبیعت
- (۴) مخالفت با طبع و ذات عالم

۳۸۱۸. کدام گزینه از منظر ابن‌سینا در کنار تأمل در رابطه طبیعت با مآوراء طبیعت و خدا، دانشمند را از ظواهر عبور می‌دهد؟

- (۱) تحقیق در روابط میان پدیده‌ها
- (۲) بررسی طبیعت هر شیء
- (۳) مطالعه آثار اجزای جهان ماده
- (۴) توجه به نیاز ذاتی اشیا

۳۸۱۹. کدام عبارت با نظر ابن‌سینا درباره طبیعت مطابقت ندارد؟

- (۱) نظم حاکم در عالم طبیعت به نحوی است که دآوری کلی درباره طبیعت با توجه به بخش کوچکی از آن میسر است.
- (۲) هر موجودی با توجه به طبیعت خویش رو به سوی کمال خاص خود است.
- (۳) شرور و نقائص طبیعی به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کند.
- (۴) به شرط عدم موانع در راه طبیعت اشیا به کمال خویش دست می‌یابند.

۳۸۲۰. بر طبق نظر شیخ‌الرئیس دستیابی به کنه اشیا از طریق کدام مورد حاصل می‌شود؟

- (۱) ارتباط با طبیعت شیء
- (۲) ارتباط با مبدأ وجود
- (۳) ارتباط با مبدأ و منشأ درونی شیء
- (۴) ارتباط با حقیقت هستی

مبحث ۴: حکیم اشراقی و پایه‌گذاری مکتب فلسفی اشراق

۳۸۲۱. سهروردی تحصیل خود را در ..... آغاز کرد و در ..... با اندیشه‌های ابن‌سینا آشنایی یافت.

- (۱) مراغه - اصفهان
- (۲) زنجان - اصفهان
- (۳) مراغه - همدان
- (۴) زنجان - همدان

۳۸۲۲. همراه سهروردی در سفرهایش ..... بود و نتیجه این سفرها ..... بود.

- (۱) شاگرد وفادارش - نوشتن کتاب حکمة الاشراق
- (۲) سلوک معنوی و عرفانی - نوشتن کتاب حکمة الاشراق
- (۳) شاگرد وفادارش - نائل شدن به مقامات عالی عرفان و حکمت
- (۴) سلوک معنوی و عرفانی - نائل شدن به مقامات عالی عرفان و حکمت

۳۸۲۳. چرا کتاب «حکمة الاشراق» مهم‌ترین کتاب سهروردی است؟

- (۱) در این کتاب مراحل سیر و سلوک روحانی و قلبی را شرح داد.
- (۲) مکتب جدیدی را در فلسفه اسلامی ارائه کرد و از شیوه مشائیان فراتر رفت.
- (۳) به شیوه مشائیان، حکمت اشراقی را پایه‌گذاری کرد.
- (۴) شیوه تعقلی و استدلالی محض را به اوج خود رساند.

۳۸۲۴. اگر کسی صرفاً از طریق عقل در راه کسب حقیقت بکوشد از منظر سهروردی .....

- (۱) به ضلالت و گمراهی کشیده می‌شود.
- (۲) به نتایج نادرست خواهد رسید.
- (۳) عمل و تلاش او بی‌نتیجه خواهد بود.
- (۴) ممکن است به ضرورت شهود برسد.

۳۸۲۵. کدام گزینه در مورد کسی که بدون بهره‌گیری از عقل به سیر و سلوک می‌پردازد، از دیدگاه سهروردی درست است؟

- (۱) احتمال به نتیجه رسیدنش از کسی که صرفاً از عقل بهره می‌برد بیشتر است.
- (۲) چنین کسی را اگرچه به دنبال کسب حقیقت باشد، نمی‌توان فیلسوف نامید.
- (۳) نتیجه چنین سیر و سلوکی هر چند روحانی باشد، گمراهی است.
- (۴) این فرد به حقیقت دست می‌یابد، اما حجتی برای دیگران ندارد.

مبحث ۵: اشراق نور

۳۸۲۶. در فلسفه اشراقی کدام مورد علت غیر قابل مشاهده بودن فرشتگان مقرب است؟

- (۱) نورانیت زیاد
- (۲) تجرد از ماده
- (۳) دید محدود موجودات مغرب
- (۴) تاریکی مغرب

۳۸۲۷. در فلسفه اشراقی ذات نخستین چگونه متجلی می‌شود؟

- (۱) نورافشانی پیوسته
- (۲) آفرینش فرشتگان
- (۳) خلق موجودات
- (۴) حیات بخشی به موجودات زنده

۳۸۲۸. کدام مورد از دیدگاه شیخ اشراق، در خصوص تجلی ذات نخستین، ناسازگار است؟

- (۱) نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی می‌کند و متجلی می‌شود.
- (۲) نور مطلق، با اشعه خود به همه چیز حیات می‌بخشد.
- (۳) همه چیز در این جهان پرتویی از نور ذات اوست.
- (۴) نور مطلق خدا نورافشانی می‌کند، ولی دیگر موجودات را آشکار نمی‌کند.

۳۸۲۹. در فلسفه سهروردی اشیا دیگر از ..... مبدأ جهان پدید آمده و رستگاری عبارت است از .....

- (۱) عنایت و توجه - وصول تام به این مبدأ
- (۲) عنایت و توجه - تابش تمام و کمال این مبدأ به او
- (۳) تابش و پرتو - تابش تمام و کمال این مبدأ به او
- (۴) تابش و پرتو - وصول تام به این مبدأ

۳۸۳۰. در تمثیل اشراقی به ترتیب چه اموری باعث «آفرینش موجودات - حیات چیزها - زیبایی و کمال در مخلوقات» می‌گردد؟

- (۱) اشراق نور محض - اشعه متبع نور - رحمت خداوند
- (۲) اشعه متبع نور - تجلی ذات باری در پدیده‌ها - رحمت خداوند
- (۳) نورافشانی ذات احدیت - رحمت خداوند - وصول کامل به روشنائی
- (۴) عنایت خداوند - اشراق نور محض - تجلی ذات باری در پدیده‌های جهان

مبحث ۶: دسته‌بندی جویندگان معرفت

۲۸۲۱. سهروردی «حکیم متأله» را در کدام دسته از «جویندگان معرفت» قرار می‌دهد؟

- (۱) تازه عطش و شوق معرفت یافته‌اند و جویای آن هستند.
- (۲) به طریقه برهان و فلسفه استدلالی توجهی ندارند و فقط تصفیه نفس می‌کنند.
- (۳) در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و به اشراق و عرفان هم دست یافته‌اند.
- (۴) در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند ولی از ذوق و عرفان بهره ندارند.

۲۸۲۲. کدام یک با منظور سهروردی از «مقام خلافت»، ناسازگار است؟

- (۱) مستلزم دریافت بی‌واسطه حقایق از خداوند است.
- (۲) مستلزم حکمتی است که برهان و عرفان در آن جمع است.
- (۳) مستلزم ریاست تأمه، از راه غلبه بر دیگران است.
- (۴) همواره در جهان، مظهری برای آن وجود دارد.

۲۸۲۳. در اندیشه‌های سهروردی جهان در چه صورت به زیر سایه تاریکی خواهد رفت؟

- (۱) عدم وجود حکیم متأله
- (۲) خالی ماندن جهان از تدبیر حکیم متأله
- (۳) ریاست قهری حکیم متأله
- (۴) عدم دریافت حقایق از خداوند توسط حکیم متأله

۲۸۲۴. حکیم متأله کدام یک از ویژگی‌های زیر را لزوماً دارا نیست؟

- (۱) در اصل ریاست واقعی جهان در دست او می‌باشد.
- (۲) در صور برهانی و فلسفه استدلالی به کمال رسیده است.
- (۳) ریاست تأمه در هر حال در شأن اوست.
- (۴) ریاست او هیچ‌گاه از راه قهر و غلبه نمی‌باشد.

۲۸۲۵. کدام مورد از ویژگی‌های ضروری حکیم متأله نیست؟

- (۱) دارای مقام استادی در بحث
- (۲) دریافت بی‌واسطه حقایق از پروردگار
- (۳) دستیابی به عرفان و شهود
- (۴) ریاست بر مردم و جامعه زمان خود

برای مهارت...

■ حالا تست‌زنی رو جدی‌تر شروع کن تا مهارت تو این درس بیشتر بشه.

۲۸۲۶. حجة الحق، معلم اول، اویسن، به ترتیب القاب کدام یک از فلاسفه است؟

- (۱) سهروردی - فارابی - ابوعلی سینا (۲) فارابی - ارسطو - سهروردی
- (۳) ابن سینا - فارابی - سهروردی
- (۴) ابوعلی سینا - ارسطو - ابن سینا

۲۸۲۷. کدام یک لقب ابن سینا در اروپا نیست؟

- (۱) اویسن
- (۲) شیخ الرئیس
- (۳) شاهزاده اطبا
- (۴) اویستا

۲۸۲۸. مؤسس و تدوین‌کننده فلسفه مشائی با کدام گزینه مطابقت دارد؟

- (۱) فارابی - فارابی
- (۲) فارابی - ابن سینا
- (۳) ابن سینا - ابن سینا
- (۴) ابن سینا - فارابی

۲۸۲۹. کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی عنوان کدام اثر ابن سیناست؟

- (۱) نجات
- (۲) شفا
- (۳) اشارات و تنبیهات
- (۴) الهیات شفا

۲۸۴۰. هر یک از آثار باقی‌مانده از ابن سینا که به عنوان «دایرة المعارف علمی و فلسفی، فرهنگ‌نامه پزشکی، ابواب مختلف حکمت و آخرین دیدگاه‌های

فلسفی»، به جای مانده، به ترتیب کدام است؟

- (۱) قانون - شفا - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی
- (۲) شفا - قانون - اشارات و تنبیهات - دانشنامه علایی
- (۳) قانون - شفا - دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات
- (۴) شفا - قانون - دانشنامه علایی - اشارات و تنبیهات

۲۸۴۱. مبتنی بر نظر شیخ اشراق کدام یک ویژگی حکیم متأله است؟

- (۱) فقط تصفیه نفس می‌کند و از طریق پاک‌اش حقیقت را شهود می‌کند.
- (۲) شوق و اشتیاق کسب معرفت حقیقی سبب جویندگی‌اش شده است.
- (۳) برهان و استدلال در او به کمال رسیده است.
- (۴) در برهان استاد است و تصفیه نفس می‌کند.

■ کم‌کم تست‌ها دارن جون می‌گیرن! تو هم جون بگیر و همین‌طور با انرژی ادامه بده! خداقوت!

۲۸۴۲. خداوند عالم طبیعت را با ..... خود پدید آورده و به نظر ابن سینا سیل ..... باشد.

- (۱) لطف - ممکن است ویرانگر
- (۲) لطف - نمی‌تواند برای طبیعت مضر
- (۳) قدرت - ممکن است ویرانگر
- (۴) قدرت - نمی‌تواند برای طبیعت مضر

۲۸۴۳. طبیعت‌شناسی ابن سینا چگونه است و چرا این عالم را به «طبیعت» نام‌گذاری کرده‌اند؟

- (۱) طبیعت دارای هدف و غایتی است. - طبیعت مجموعه‌اشیای بالفعل و موجود اعم از طبیعی و ماوراء الطبیعی است.
- (۲) طبیعت‌شناسی ابن سینا براساس مبانی هستی‌شناسی است. - طبیعت همان هستی است که دارای ذات و ماهیت است.
- (۳) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصد خاصی دارد. - اجزای این عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند.
- (۴) عالم طبیعت سیر نزولی عالم ماورای طبیعت است. - طبیعت نزد ابن سینا به یک مفهوم انتزاعی در ذهن اشاره دارد.

۳۸۴۴. به نظر ابن‌سینا، طبیعت هر شیء، آن را به سوی .....
 (۱) اعتدال و تجرد سوق می‌دهد و در این راه هیچ مانعی کارساز نیست. (۲) اعتدال و تجرد سوق می‌دهد و در این راه تنها مانع غیرمادی کارساز است.
 (۳) خیر و کمال سوق می‌دهد و مدد رسان آن عقل اول است. (۴) خیر و کمال سوق می‌دهد که در ذات آن نهفته است.

۳۸۴۵. در نگاه ابن‌سینا علت نام‌گذاری عالم به طبیعت چیست و مقصد آن کجاست؟
 (۱) هم اجزای عالم و هم کل عالم ذات خاصی دارند - ذات خدا
 (۲) هم اجزای عالم و هم کل عالم ذات خاصی دارند - ذات عالم
 (۳) تفکیک عالم طبیعی از عالم مصنوعی و ساخت بشر - ذات خدا
 (۴) تفکیک عالم طبیعی از عالم مصنوعی و ساخت بشر - ذات عالم

۳۸۴۶. طبق نظر ابن‌سینا چگونه می‌توان به کنه اشیا پی برد؟
 (۱) تأمل درباره رابطه طبیعت با حقیقت هستی
 (۲) توجه به ارتباط با خداوند به عنوان مبدأ وجود و هستی
 (۳) تحقیق و تأمل دقیق در رابطه با روابط میان پدیده‌ها
 (۴) خشوع و خشیت خداوند را در دل داشتن

۳۸۴۷. از نظر ابن‌سینا دلیل اینکه همه چیز بنده و مملوک خدای متعال است در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟
 (۱) ذات هر چیز در ابتدای سلسله علت‌هایش به خدا می‌رسد.
 (۲) خداوند پادشاه راستین، توانگر و بی‌نیاز مطلق است.
 (۳) هیچ چیزی در هیچ چیزی از او بی‌نیاز نیست.
 (۴) تمام اشیا به واسطه ظهور او آشکار شده‌اند.

۳۸۴۸. ابن‌سینا وجود نقایص عالم را سبب اعتدال عالم می‌داند. علت آن در کدام گزینه بیان شده است؟
 (۱) طبیعت هر شیء رو به کمال است.
 (۲) این امور لازمه کمال نهایی طبیعت هستند.
 (۳) نقص امری نسبی است نه مطلق.
 (۴) وجود موانع سبب نقص است نه ذات شیء.

۳۸۴۹. کدام گزینه در نظر ابن‌سینا در تبدیل شدن محقق به مصداق آیه «أَنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ» مؤثر نیست؟
 (۱) تأمل در رابطه طبیعت و خدا
 (۲) اندیشه درباره ارتباط ماوراءالطبیعه با طبیعت
 (۳) در نظر گرفتن نیاز ذاتی اشیا
 (۴) تحقیق در مورد روابط میان پدیده‌ها

۳۸۵۰. حکیم متاله کیست؟
 (۱) در راه عرفان و شهود و راه برهان و استدلال است.
 (۲) متکلمی که ذوق تاله را پیشه راه اصول عقاید خود کند.
 (۳) عطش و ذوق معرفت‌یافتن‌ای که در همه حال به دنبال آن است.
 (۴) اهل شهودی که تصفیه نفس و شهود حکمت کند.

۳۸۵۱. کسانی که از نظر سهروردی کارشان به ضلالت خواهد کشید از کدام دسته جویندگان معرفت‌اند؟
 (۱) آنان که عطش معرفت یافته‌اند.
 (۲) آنان که در استدلال به کمال رسیده، اما از عرفان بی‌بهره‌اند.
 (۳) آنان که به استدلال بی‌توجه‌اند؛ اما به شهودهایی دست یافته‌اند.
 (۴) آنان که شهود و استدلال را به هم در آمیخته‌اند.

۳۸۵۲. کدام قسمت کتاب شفا دربردارنده فلسفه اوست و کدام کتابش در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته است؟
 (۱) مابعدالطبیعه - دانشنامه علایی (۲) مابعدالطبیعه - انصاف (۳) الهیات - دانشنامه علایی (۴) الهیات - انصاف

۳۸۵۳. از نظر ابن‌سینا مقصد طبیعت از چه جانب است؟
 (۱) از جانب واجب‌الوجود (۲) از جانب ماوراءالطبیعه (۳) از جانب موجوداتش (۴) از جانب ماهیت طبیعت

۳۸۵۴. بررسی رابطه وجودی خداوند با هستی از دید ابن‌سینا شرط ..... خشوع در برابر حق است و حکیم غرق در تاله از دید شیخ اشراق همواره .....
 (۱) لازم - حکومت در جهان را به دست دارد. (۲) لازم - در جامعه حضور دارد.
 (۳) کافی - حکومت در جهان را به دست دارد. (۴) کافی - در جامعه حضور دارد.

۳۸۵۵. آخرین دیدگاه‌های ابن‌سینا در فلسفه در کدام کتابش آورده شده است؟
 (۱) الهیات شفا (۲) نجات (۳) انصاف (۴) اشارات

۳۸۵۶. این سخن ابن‌سینا به چه موضوعی دقیقاً اشاره کرده است؟
 «روشنی وی پرده روشنی وی است»
 (۱) تجلی خداوند در هستی و طبیعت
 (۲) همیشگی بودن وجود خدا باعث نادیده گرفتار می‌شود.
 (۳) علوم طبیعی به تنهایی ما را به علم حقیقی نمی‌رساند.
 (۴) دانشمند با علم حقیقی به خشوع در برابر حق می‌رسد.

۳۸۵۷. موضوع کدام کتاب ابن‌سینا با بقیه متفاوت است؟
 (۱) الهیات شفا (۲) نجات (۳) دانشنامه علایی (۴) قانون

۳۸۵۸. چرا ابن‌سینا معتقد است نظام طبیعت نظام احسن است؟
 (۱) مقصدی ماورای طبیعت دارد.
 (۲) آفریننده‌اش واجد بهترین علم است.
 (۳) با وجود نقائصی که به آن وارد شده کماکان پابرجاست.
 (۴) رابطه وجودی با خدا دارد.

۳۸۵۹. کدام گزینه نادرست است؟
 (۱) حرکات عالم طبیعت از جانب ماوراءالطبیعه ناشی نمی‌شود، بلکه در ذرات خود طبیعت است.
 (۲) لطف و عنایت خداوند در ساخت طبیعت به همراه حکمتش باعث شده بهتر از چیزی که ساخته قابل تصور نباشد.
 (۳) خلیفه خدا باید بتواند امور را بی‌واسطه از جانب خدا دریافت کند.
 (۴) در مرکز جغرافیای عرفانی نور و ظلمت درهم پیچیده‌اند.

۲۸۶۰. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) سهروردی از ملاصدرا به دلیل تلاشش قدردانی کرد، اما روشش را کنار گذاشت.
- (۲) ریاست تامه گاه از راه قهری است و گاه بدون استفاده از قهر و غلبه.
- (۳) برای شکل گیری علوم طبیعی باید از روش کلی نگری در شناخت طبیعت بهره برد.
- (۴) نگاه ابن سینا به طبیعت با دانشمندان فعلی علوم طبیعی متفاوت است.

۲۸۶۱. کدام کتاب ابن سینا به زبان پارسی نگاشته شده است؟

- (۱) دانشنامه علایی
- (۲) شفا
- (۳) نجات
- (۴) اشارات و تنبیهات

۲۸۶۲. کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) از نظر ابن سینا اجزای طبیعت گاه به کمال مطلوب خود نمی رسند.
- (۲) از نظر ابن سینا آنچه ظاهراً بد است در نظم کلی جهان تأثیر مثبت دارد.
- (۳) ابن سینا خشوع در برابر خداوند را مشروط به نگاه وجودی به پدیده ها و رابطه شان با مبدأ هستی می داند.
- (۴) ابن سینا وجه تسمیه طبیعت را دارای طبیعت خاص دانستن اجزای طبیعت می داند.

۲۸۶۳. شیخ اشراق رستگاری را در چه می داند؟

- (۱) رسیدن به درجه اشراق
- (۲) وصول کامل به ذات اقدس
- (۳) وصول به مرتبه ای از نور
- (۴) دستیابی به معرفت شهودی

برای انفجار...

■ نظرت چیه کمی درجه دشواری رو ببریم بالاتر؟! پس برو ببینم چیکار می کنی!

۲۸۶۴. فلسفه مشاء تحت تأثیر نام گذاری و توسط پایه گذاری و به وسیله مدون شد.

- (۱) روش تدریس ارسطو - فارابی - بوعلی
- (۲) روش تدریس سقراط - بوعلی - فارابی
- (۳) روش تدریس ارسطو - بوعلی - فارابی
- (۴) روش تدریس سقراط - فارابی - بوعلی

۲۸۶۵. کدام گزینه با منظور ابن سینا از طبیعت ناسازگار است؟

- (۱) طبیعت از مراتب مادون عالم است که هدفش در ذاتش نهفته است.
- (۲) اجزای عالم طبیعت همگی از ذاتی خاص و یکسان برخوردارند.
- (۳) ذات عالم طبیعت متشأ و مبدأ حرکات و تحولات است.
- (۴) عالم طبیعت مرتبه ای از هستی است که مقصد خاص دارد.

۲۸۶۶. مطابق با نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به چه هدفی سوق می دهد؟

- (۱) به خیر و کمال مطلوبی که در کل عالم نهفته است.
- (۲) به اعتدال سوق می دهد که سبب نظم کل عالم است.
- (۳) به خیر و کمال مطلوبی که خاص هر شیء است.
- (۴) به اعتدالی که سبب کمال نهایی می شود.

۲۸۶۷. کدام گزینه از منظر شیخ الرئیس، درباره مبدأ کل جهان هستی نادرست است؟

- (۱) پادشاه راستینی که ذات هر چیزی از اوست و همه چیزهای دیگر بنده و مملوک او هستند.
- (۲) ذات هر چیزی یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خداوند آن را به وجود آورده است.
- (۳) پادشاه راستین آن توانگر و بی نیاز مطلق است که هیچ چیز از او بی نیاز نیست.
- (۴) مبدأ کل جهان هستی پادشاه راستینی است که کل جهان را بی نیاز مطلق خلق کرده است.

۲۸۶۸. کدام یک از موارد زیر، با تفکر ابن سینا درباره طبیعت نادرست است؟

- (۱) همه فصول برای حفظ اعتدال در طبیعت در پی یکدیگرند.
- (۲) طبیعت بالاترین مرتبه هستی است که همه هستی رو به سوی آن دارد.
- (۳) عالم طبیعت بهترین نظام ممکن یعنی نظام احسن است.
- (۴) همه بدی های ظاهری در واقع، زمینه ساز خیر و کمال بیشتر در طبیعت هستند.

۲۸۶۹. کدام گزینه از نظر سهروردی صحیح است؟

- (۱) سیر و سلوک قلبی بدون تربیت عقلانی بی نتیجه است.
- (۲) استدلال محض بدون رسیدن به قلب گمراه کننده است.
- (۳) عقل و شهود باید با هم مورد استفاده قرار گیرند.
- (۴) عقل باید در تأیید شهود باشد و جدا از آن بلا استفاده است.

۲۸۷۰. در فلسفه سهروردی زیبایی ها به کدام مورد تعبیر می شوند؟

- (۱) موهبتی از رحمت خدا
- (۲) جلوه ای از نور الانوار
- (۳) گونه ای خاص از اشراق
- (۴) نورانیت مضاعف موجودات

۲۸۷۱. از دیدگاه سهروردی نقص «فلسفه بی سلوک» و «سلوک بی فلسفه» کدام است و حکیم متأله با کدام مورد تطبیق می کند؟

- (۱) گمراه کننده - بی حاصل - فیلسوف بی سلوک
- (۲) بی حاصل - گمراه کننده - سالک بی فلسفه
- (۳) گمراه کننده - بی حاصل - سالک فیلسوف
- (۴) بی حاصل - گمراه کننده - فیلسوف سالک

۲۸۷۲. عامل حیات بخش موجودات از نظر سهروردی و تلقی او از رستگاری چیست؟

- (۱) اشعه نور الهی - وصول به مراتب نورانی
- (۲) تابش نور در مراتب مختلف - برخورداری از موهبت نور مطلق
- (۳) شدت نورانیت هر موجود - برخورداری از روشنی نور محض
- (۴) اشعه نور مطلق الهی - وصول کامل به نور الانوار

۲۸۷۳. کدام عبارت با ویژگی های خلافت در نظر سهروردی مغایرت ندارد؟

- (۱) ریاست تامه داشتن به نحوی که بر همه غالب و فائق شود.
- (۲) به طور نهان و در نهایت گمنامی است.
- (۳) تنها به کمال برهانی و استدلالی رسیده است.
- (۴) امور و حقایق را خود به طور مستقیم از جانب خداوند دریافت می دارد.

۲۸۷۴. کدام یک، لزوماً نزد سهروردی «حکیم متأله» شمرده می‌شود؟

- (۱) آن که اشتیاق به حقیقت او را به جست‌وجوی معرفت وامی‌دارد.
- (۲) آن که خود را پاک کرده و قلب او به حقیقت روشن شده است.
- (۳) استاد در مقام برهان که دلش به نور حقیقت روشن است.
- (۴) کسی که در مقام استدلال و برهان بر همه غلبه یابد.

۲۸۷۵. در جغرافیای عرفانی شیخ شهاب‌الدین سهروردی، مراد از «مشرق»، «مغرب کامل» و «مغرب وسطی» به ترتیب کدام است؟

- (۱) جهان فرشتگان - عالم مثال - آمیختگی نور و ظلمت
- (۲) جهان مجردات - عالم مثال - عالم ماده
- (۳) جهان نور محض - عالم افلاک - عالم ماده
- (۴) جهان فرشتگان مجرد - عالم ماده - آمیختگی نور و ظلمت

۲۸۷۶. به اعتقاد سهروردی اشکال حکمت مشاء و عرفان به ترتیب این است که اولی ..... و دومی .....

- (۱) گمراه‌کننده است - به برهان بهایی نمی‌دهد.
- (۲) به عقل نظری اکتفا می‌کند - به عقل نظری بهایی نمی‌دهد.
- (۳) صرفاً بر اساس فلسفه یونان است - از عقل بهره نمی‌گیرد.
- (۴) صرفاً بر اساس فلسفه یونان است - گمراه‌کننده است.

۲۸۷۷. از نظر سهروردی، کدام یک ویژگی ضروری صاحب ریاست تامه نیست؟

- (۱) استاد بودن در بحث و استدلال
- (۲) استیلا بر آشکار و نهان امور
- (۳) دریافت بی‌واسطه حقیقت
- (۴) تصفیه نفس و روشنی درون

۲۸۷۸. از نظر ابن‌سینا و سهروردی به ترتیب، تفاوت واقعیات در عالم طبیعت به چیست؟

- (۱) طبع - ذات
- (۲) رتبه - ذات
- (۳) رتبه - شدت و ضعف
- (۴) طبع - شدت و ضعف

■ وقتی تا اینجا اومدی، قطعاً به اراده‌آهین داری! من واقعاً بهت تبریک میگم بابت پشتکار و انرژی ستودنیت. فقط اومدم بگم تست‌های بعد مین‌گذاری شده و جزء سخت‌ترین تست‌ها هستن! برو و منفجرشون کن!

۲۸۷۹. وقتی وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیرخواه محض را در کنار وجود شُوری مثل فقر، زلزله، بیماری‌های لاعلاج و... قرار می‌دهیم، می‌توان نتایج فلسفی متعددی از این تقارن گرفت، کدام نتیجه به بیان ابن‌سینا در این مورد نزدیک‌تر است؟

- (۱) وجود شرور، وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را نفی می‌کند.
- (۲) وجود شرور، احتمال وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را پایین می‌آورد.
- (۳) وجود شرور، احتمال وجود خدای عالم مطلق، قادر مطلق و خیر محض را افزایش می‌دهد.
- (۴) وجود شرور، در مقابل خدا نیست و قابل تبیین فلسفی و عقلی است.

۲۸۸۰. نظامی که خداوند خلق کرد چگونه نظامی است و کدام صفت خداوند باعث پدیداری عالم است؟

- (۱) متقن - لطف و رحمت
- (۲) احسن - علم خدا
- (۳) متقن - علم خدا
- (۴) احسن - لطف و رحمت

۲۸۸۱. کدام عبارت درباره علت هدفمند بودن عالم طبیعت از منظر ابن‌سینا مناسب‌تر است؟

- (۱) طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال خویش سوق می‌دهد.
- (۲) اجزای عالم طبیعت تحت علم الهی به گونه‌ای خلق شدند که بهترین نظام ممکن را شکل می‌دهند.
- (۳) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که هدف و مقصدش در ذات و طبیعتش وجود دارد.
- (۴) اجزای عالم طبیعت طبع و ذاتی دارند که منشأ تحولات و مبدأ حرکات کل عالم طبیعت هستند.

۲۸۸۲. کدام گزینه دیدگاه ابن‌سینا درباره طبیعت را به درستی بیان کرده است؟

- (۱) طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد بیرون از ذات عالم طبیعت است که همان خداست.
- (۲) طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد؛ حتی اگر مانعی در راه طبیعت قرار بگیرد.
- (۳) ما به هر بخشی از جهان نگاه کنیم، به خودی‌خودش خیر است، تنها باید آن را از منظر عقلی بنگریم.
- (۴) ابن‌سینا از ما می‌خواهد که علاوه بر مطالعه عالم طبیعت، در رابطه وجودی این عالم با مبدأ کل جهان هستی نیز تأمل کنیم.

۲۸۸۳. کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) نظام احسن، نظامی سرشار از خیر و خالی از شر است.
- (۲) نظام احسن بودن طبیعت، معلول بر لطف و عنایت خداست.
- (۳) هر شر، مانعی است برای رسیدن به خیرات بالاتر.
- (۴) شرهای ظاهری، در نظام احسن به شکل خیرات نمایانند.

۲۸۸۴. کدام گزینه از نظر ابن‌سینا درست است؟

- (۱) طبیعت هر شیء لزوماً آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش می‌رساند.
- (۲) شر و بدی‌های حقیقی عالم در کل منجر به خیر و خوبی می‌شوند.
- (۳) حتی با نگاه کردن به بخش کوچکی از طبیعت به نظام احسن پی می‌بریم.
- (۴) پژمرده شدن یک گل یا مرگ یک جاندار شر و بدی ظاهری هستند.

۲۸۸۵. کدام گزینه در مورد ابن‌سینا و طرز تفکر او نادرست است؟

- (۱) او مدتی هم‌زمان به فراگرفتن طب به تعلیم فقه مشغول بود.
- (۲) او در سن شانزده سالگی یک دوره منطق و فلسفه را آغاز کرد که یک‌سال و نیم طول کشید.
- (۳) شیخ‌الرئیس به گفته خودش برخی مسائل علمی را در خواب طرح کرد.
- (۴) او یادگیری ریاضیات و منطق و فلسفه را نزد یک شخص آغاز کرد.

۳۸۸۶. از میان موارد زیر کدام دو مورد مربوط به یک کتاب است؟

- (الف) این کتاب هم اکنون به طور کامل موجود نیست.
(ب) کتاب مورد بحث به زبان فارسی تألیف شده است.
(ج) به صورت کلی این کتاب به بیست جزء تقسیم می شود.
(د) کامل ترین مرجع حکمت مشائی این کتاب است.
- (۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) ج - د (۴) الف - ج

۳۸۸۷. چه تعداد از گزاره های زیر درباره ابن سینا درست است؟

- (الف) ابن سینا در فلسفه نسبت به طب شهرت بیشتری دارد.
(ب) ابن سینا طبیعت را یک مجموعه معتدل می داند، به همین دلیل در یک نگاه کلی در آن بدی نمی بیند.
(ج) از منظر او اگرچه جهان ماده، هدف مشخصی ندارد، اما کل هستی یک هدف معین دارد.
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۸۸۸. چه تعداد از موارد زیر منطبق بر اندیشه های سهروردی هستند؟

- (الف) حکیم متاله همواره در جهان است.
(ب) جهان هیچ گاه با وجود حکیم متاله به زیر سایه ظلمت نمی رود.
(ج) حکیم متاله حتی اگر بر مردم حکومت نکند، حاکمیت پنهان دارد.
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۸۸۹. در فلسفه شیخ اشراق کدام یک از موارد زیر در فرایند جداگانه اتفاق می افتد؟

- (۱) اشراق (۲) تجلی خداوند (۳) حیات بخشی به موجودات (۴) رستگاری

۳۸۹۰. چه تعداد از عبارات زیر در مورد دستگاه فلسفی سهروردی و اندیشه های مربوط به آن درست است؟

- (الف) تاریکی در این دستگاه فلسفی مساوی با عدم است، برخلاف نور.
(ب) در این نوع تفکر مشرق و مغرب هیچ ارتباطی با معنای زمینی ندارند.
(ج) در نگاه سهروردی نور و ظلمت نمی توانند به هم آمیخته باشند.
- (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۸۹۱. تفاوت ریاست مدینه فاضله با ریاست حکیم متاله در نظر سهروردی در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) دریافت بی واسطه حقیقت توسط حکیم متاله
(۲) عدم ریاست از راه قهر و غلبه بر جامعه
(۳) شایستگی ریاست بر جامعه برای حکیم متاله
(۴) فضیلت برخی از اعضای جامعه نسبت به دیگران در مدینه فاضله فارابی

۳۸۹۲. از نظر شیخ اشراق آن چیزی که از طریق ماهیت در فلسفه مشاء میان اشیا تفاوت ایجاد می کرد، در فلسفه اشراق به چه صورت است؟

- (۱) هیچ تفاوتی بین اشیا در حقیقتشان وجود ندارد.
(۲) میزان بهره مندی آن ها از حقیقت نور برابر نمی باشد.
(۳) هیچ ماهیتی برای اشیا خارج از ذهن متصور نیست.
(۴) تفاوت بین اشیا جهان همگی تصور ساختگی ذهن است.

۳۸۹۳. از نظر شیخ اشراق فیلسوف اشراقی برای تعمیم دریافت خود به دیگران از بدو شروع کسب معرفت، به ترتیب از چه ابزار و چه روش هایی استفاده می کند؟

- (۱) شهود قلبی - عقل - شهود قلبی
(۲) استدلال عقلی - شهود قلبی - استدلال عقلی
(۳) استدلال عقلی - استدلال عقلی - شهود قلبی
(۴) شهود قلبی - استدلال عقلی - شهود قلبی

۳۸۹۴. کدام گزینه در خصوص دسته بندی جویندگان معرفت از نظر شیخ اشراق نادرست است؟

- (۱) دسته سوم که به طریقه برهان و فلسفه استدلالی توجهی ندارند به هیچ دریافتی نمی رسند.
(۲) دسته دوم همان طریقه فلسفه مشائی و روش ابن سینا در آن فلسفه می باشد.
(۳) جهان هیچ گاه خالی از شخصی نیست که در دسته چهارم جای دارد.
(۴) دسته اول آنان اند که تازه عطش و شوق استدلال و اشراق یافته اند.

۳۸۹۵. کدام گزینه در خصوص مغرب و مشرق جهان صحیح است؟

- (۱) مشرق جهان در جغرافیای سهروردی فرشتگان مقرب الهی هستند.
(۲) هیچ انسانی به دلیل تجرد فرشتگان قادر به شهود آن ها نیست.
(۳) مرتبه ای از مغرب وسطی می تواند نسبت به مرتبه دیگر در حکم مشرق باشد.
(۴) از نظر سهروردی تنها مشرق کامل، مغرب کامل و مغرب وسطی به طور مطلق وجود دارد.

۳۸۹۶. ریاست امام متاله از نظر سهروردی -----

- (۱) برای همگان آشکار است.
(۲) بدون قهر و غلبه است.
(۳) بدون وحی ممکن نیست.
(۴) از بین برنده تاریکی است.

۳۸۹۷. سهروردی آنان را که ..... از آنان که ..... برتر می‌دارند و به‌نظر او حکیم واقعی کسی است که .....
(۱) هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند - توجهی به صور استدلالی ندارند - مانند ملاصدرا در صور برهانی به کمال رسیده و به اشراق و عرفان دست یافته باشد.

(۲) به معرفت ظاهری دست یافته و در فلسفه استدلالی به کمال رسیده‌اند - تازه عطش معرفت یافته‌اند - ریاست جهان به دست اوست.
(۳) فقط به تصفیه نفس پرداخته و درون را به نور معرفت روشنی بخشیده‌اند - به معرفت ظاهری دست یافته‌اند - غرق در تاله و استاد در بحث است و خلیفه و جانشین خداست.
(۴) به عرفان و اشراق دست یافته‌اند و نیز در صور برهانی به حد کمال رسیده‌اند - حکیم متاله هستند - دانش و بیتش را به هم آمیخته است.

۳۸۹۸. کدام گزینه از نظر سهروردی نادرست است؟

(۱) مبدأ و خالق جهان نور است و او نورالانوار است.
(۲) همه موجودات از پرتو نورالانوار به وجود آمده‌اند.
(۳) تفاوت موجودات در میزان تاریکی آن‌هاست.
(۴) سعادت انسان در گرو وصول به نورالانوار است.

۳۸۹۹. از ویژگی‌های ضروری و خاص حکیم متاله بر طبق نظر شیخ اشراق کدام است؟

(۱) ریاستی بی‌قهر و غلبه
(۲) مشتاق و جویای حقیقت
(۳) در بحث استاد و در برهان به حد کمال
(۴) ریاستی تام و در نهایت گمنامی

۳۹۰۰. چه تعداد از عبارات زیر در مورد کتاب «قانون» نادرست است؟

الف) موضوع این کتاب از جمله موضوعاتی است که ابن‌سینا پس از مدت طولانی در آن مهارت یافت.
ب) این کتاب به زبان‌های مختلف از جمله لاتین ترجمه شده است.
ج) علمی که موضوع این کتاب است از نظر ابن‌سینا علم دشواری نیست.

(۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) سه

۳۹۰۱. نظام احسن بودن جهان از نظر ابن‌سینا را از چه طریقی می‌توان اثبات کرد؟

(۱) اصل سنجیت و روش عقلی و توجه به علم خدا
(۲) روش عقلی به همراه روش تجربی و اصل علیت
(۳) حرکت طبیعت و ذات جهان به سمت کمال
(۴) طبع و ذات نظام هستی و تک‌تک اجزای آن

حالا کنکور...

۳۹۰۲. به اعتقاد ابن‌سینا، مبدأ درونی همه اشیا که مسبب حرکت و سکون آن‌هاست، همان ..... است و حصول علم حقیقی به هر چیز در پرتو ..... می‌باشد.

(۱) طبیعت اشیا - فهم قوانین و ستن هستی
(۲) طبیعت اشیا - ارتباط آن با مبدأ وجود
(۳) عنایت یا احاطه علم - ارتباط آن با مبدأ وجود
(۴) عنایت یا احاطه علم - فهم قوانین و ستن هستی

۳۹۰۳. در مورد حکمت اشراق، کدام عبارت صحیح نیست؟

(۱) فیلسوف اشراقی، تحقیق فلسفی به شیوه استدلال محض را بی‌حاصل می‌داند.
(۲) حکمت اشراقی، بحث از وجود است ولی استدلال را با سیر و سلوک همراه می‌سازد.
(۳) کوشش فیلسوف اشراقی بر آن است که هرچه را بر پایه عقل استوار می‌سازد، به ذائقه دل برساند.
(۴) در مقایسه با عرفان، این به برهان چندان بها نمی‌دهد و آن از عقل فراتر نمی‌رود.

۳۹۰۴. کدام مورد تصویر مناسب‌تری از جهان‌شناسی ابن‌سینا ارائه می‌دهد؟

(۱) تلاش برای درک جهان طبیعت، یعنی قلمرو فرض الهی، با استفاده از اصول مابعدالطبیعه
(۲) تلاش برای شناخت قوانین طبیعت به کمک مشاهده، تجربه، آزمایش و مبادی مابعدالطبیعه
(۳) شناختی که به مدد اصول مابعدالطبیعی به دست می‌آید و ما را به شناخت واجب‌الوجود نزدیک می‌کند.
(۴) شناخت ابعاد مختلف اشیا با استفاده از تجربه و استقرار که باعث خشوع در نهاد دانشمند می‌گردد.

۳۹۰۵. به اعتقاد ابن‌سینا، علم واقعی به هر شیء .....
(۱) به مدد اصول اثبات‌شده علمی به دست می‌آید.
(۲) شناخت حقیقت رابطه آن با مبدأ هستی است.

(۳) در پرتو ارتباط انسان با مبدأ وجود حاصل می‌شود.
(۴) شناخت قوانین مربوط به آن از طریق تجربه است.

۳۹۰۶. با توجه به طبیعت‌شناسی ابن‌سینا، کدام عبارت نادرست است؟

(۱) شرور و نقایص طبیعی زمینه‌ساز خیر و کمال طبیعت هستند.
(۲) هر موجودی با توجه به طبیعت خود ضرورتاً به کمال می‌رسد.
(۳) در هر پدیده طبیعی می‌توان حکمت بالغه الهی را مشاهده کرد.
(۴) موجودات را فقط در ربط آن‌ها با مبدأشان واقعاً می‌توان شناخت.

۳۹۰۷. با توجه به دیدگاه شیخ اشراق، تفاوت اصلی موجودات در چیست؟

(۱) مادی یا مجرد بودن (۲) نورانیت یا ظلمانیت (۳) شدت و ضعف نورانیت (۴) استقلال یا وابستگی وجودی

۳۹۰۸. کدام عبارت، وجه برتری «مشرق جهان» را بر «مغرب جهان» نزد سهروردی مشخص‌تر نشان می‌دهد؟

(۱) نور آن بر ظلمتش غلبه دارد.
(۲) هیچ نقصی در آن راه ندارد.
(۳) در تقابل با جهان مغرب قرار دارد.
(۴) موجودات فتاپذیر، قادر به مشاهده‌اش نیستند.

(سراسری ۹۶)

۳۹۰۹. پاسخ اصلی ابن سینا به این سؤال که «چرا نظام عالم نظام احسن است» کدام است؟

- (۱) وقایع ویرانگر هم جزء ضروری نظام عالم‌اند.
- (۲) هر موجودی به سوی خیر و کمال حرکت می‌کند.
- (۳) نظام موجودات متطبق بر علم الهی است.
- (۴) هر موجودی در طبیعت نقش خاصی دارد.

(سراسری ۹۶)

۳۹۱۰. منظور سهروردی از نور کدام است؟

- (۱) هستی مطلق
- (۲) حقایق مجرده
- (۳) واقعیت اشیا
- (۴) ذات باری تعالی

(سراسری ۱۴۰۰)

۳۹۱۱. کدام عبارت را می‌توان از دیدگاه ابن سینا در طبیعت‌شناسی نتیجه گرفت؟

- (۱) همه موجودات طبیعی، دارای طبیعت خاصی هستند که بر اساس حرکت و تحولات آن‌ها شکل می‌گیرند.
- (۲) تحقیق در ماورای طبیعت، دانشمند را از روابط میان پدیده‌ها آگاه می‌کند و به خشوع در برابر حق وای می‌دارد.
- (۳) با توجه به اینکه نظام عالم احسن است، داوری در مورد وقایع مخرب طبیعی که خیرند یا شر، غیرممکن است.
- (۴) وجود هر موجود طبیعی از جهاتی خیر است و از جهات دیگری شر، اما در مجموعه عالم، وجودش جز خیر نیست.

(خارج ۱۴۰۰)

۳۹۱۲. با استفاده از طبیعت‌شناسی ابن سینا، کدام عبارت درست است؟

- (۱) بندگان عالم خداوند که خشیت او را به دل دارند، کسانی‌اند که از طبیعت گذشته و در ماوراءالطبیعه تحقیق کرده‌اند.
- (۲) با وجود خسارت‌هایی که ملخ‌های مهاجم به کشاورزان می‌زنند، نمی‌توان آن‌ها را حشراتی بی‌فایده و مضر به حال طبیعت دانست.
- (۳) بیماری، پیری و مرگ هرچند شر و بدی به نظر می‌رسند اما با توجه به نظام احسن، هیچ‌گونه داوری در مورد آن‌ها نمی‌توان کرد.
- (۴) طبیعت مرتبه‌ای هستی است که رو به مقصدی خالص دارد و موجودات آن، دستخوش تحولاتی می‌شوند که منشأ طبیعت آن‌ها می‌شود.

(سراسری ۱۴۰۱)

۳۹۱۳. بر اساس تفسیر قطب‌الدین رازی از حکمت اشراقی سهروردی، پایه اصلی این حکمت کدام است؟

- (۱) کشف و شهود
- (۲) نور عقل آدمی
- (۳) حکمت شرقیان فارس
- (۴) سیر و سلوک و مجاهده

(خارج ۱۴۰۱)

۳۹۱۴. کدام عبارت، تفاوت حکمت اشراقی با حکمت مشایی را به نحو دقیق‌تری بیان می‌کند؟

- (۱) بحث و استدلال را برای مطالعه مسائل وجود کافی نمی‌دانند.
- (۲) اساس آن سلوک معنوی و عرفانی و مجاهدت با نفس است.
- (۳) به‌جای فلسفه ارسطو و یونان، از حکمت ایران باستان بهره می‌برد.
- (۴) به‌جای مسئله واقعیت و وجود، به مسئله نور و مطالب مربوط به آن می‌پردازد.

(دی ۱۴۰۱)

۳۹۱۵. کدام عبارت با دیدگاه‌های ابن سینا سازگاری بیشتری دارد؟

- (۱) شناخت جهان طبیعت به مدد مشاهده، استقرا، روش تجربی و براساس اصول عقلانی امکان‌پذیر می‌شود.
- (۲) مشاهده دقیق، استقرا و آزمایش‌های مکرر، دانشمند را به یک بینش کلی نسبت به مراتب وجود می‌رساند.
- (۳) با بررسی و مطالعه تجربی تک‌تک موجودات جهان، وجود یک مبدأ که خالق نظام احسن است، اثبات می‌شود.
- (۴) هر یک از موجودات عالم، طبیعتی دارد که هم آثار آن موجود را تعیین می‌کند و هم منشأ آثار کل عالم طبیعت می‌شود.

فلسفه دوازدهم درس دهم

۳۸۰۶. ۲ ابوعلی سینا یا ابن سینا از داناترین و پرآوازه‌ترین حکما و دانشمندان در سراسر جهان است که در اروپا با القاب اویسنا، اویسن و شاهزاده اطبا مشهور است.
۳۸۰۷. ۲ این فیلسوف در زندگی نامه‌ای که برای شاگرد وفادار خود، ابوعبید جوزجانی، نگاشته بود مراحل رشد علمی و فلسفی خود را توضیح داده است.
۳۸۰۸. ۱ پدر ابن سینا وی را در همان کودکی به معلم قرآن و ادب می‌سپارد. ابن سینا در منطق و ریاضیات شاگرد ابوعبدالله ناتلی بود.
۳۸۰۹. ۱ ابن سینا در مشرق ← شیخ‌الرئیس حجة‌الحق در اروپا ← اویسنا، اویسن و شاهزاده اطبا
۳۸۱۰. ۱ روش ابن سینا در تحلیل مسائل فلسفی، عقلی و استدلالی است که آن را ارسطو پایه‌گذاری کرد.
۳۸۱۱. ۲ کتاب شفا در بردارنده موضوعات مختلف است و توجه کنید که کل کتاب با تمام این موضوعات به عنوان کامل‌ترین مرجع مشائی شناخته نمی‌شود، بلکه دایرة‌المعارف علمی و فلسفی است که قسمت الهیات آن به مباحث فلسفه پرداخته و کامل‌ترین مرجع حکمت مشائی است که از مهم‌ترین کتب فلسفی به‌شمار می‌آید. آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در اشارات و تنبیهات بیان شده است. دانشنامه علایی به زبان فارسی و برای علاءالدوله حاکم اصفهان نوشته شده است و کتاب قانون نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است.
۳۸۱۲. ۳ کتاب قانون نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی و از معروف‌ترین آثار ابن سیناست. اشارات و تنبیهات آخرین دیدگاه‌های ابن سینا در حکمت و فلسفه است؛ دانشنامه علایی به زبان فارسی و شامل ابواب مختلف حکمت است، اما آخرین دیدگاه‌های ابن سینا نیست و کتاب شفا دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی و مشتمل بر موضوعات علوم مختلف است.
۳۸۱۳. ۴ از معروف‌ترین آثار ابن سینا نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی به نام قانون است که به برخی زبان‌های مختلف دنیا ترجمه شده است. دایرة‌المعارف عظیم علمی و فلسفی ابن سینا به نام شفا که قسمت الهیات آن از مهم‌ترین آثار فلسفی به‌شمار می‌آید.
۳۸۱۴. ۱ آخرین دیدگاه‌های ابن سینا درباره حکمت در کتاب اشارات و تنبیهات آمده است؛ در حالی که سه گزینه دیگر به کتاب شفا اشاره دارند.
۳۸۱۵. ۴ قانون: که نوعی فرهنگ‌نامه پزشکی است، از معروف‌ترین آثار ابن سینا به‌شمار می‌رود و به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است. نجات: بیان مختصر فلسفه ابن سیناست و به بیشتر زبان‌های زنده دنیا ترجمه شده است. انصاف: دارای بیست جزء و شامل ۲۸ هزار مسئله بوده اما در حمله غزنویان به اصفهان به غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است.
۳۸۱۶. ۲ عنایت و لطف الهی که همان علم خداوند است، سبب ایجاد نظام احسن شده است. از نظر ابن سینا آنچه سبب حرکت موجودات به سوی کمال و خیر آنان است، طبیعت هر شیء است.
۳۸۱۷. ۳ شرور جهان همگی در یک نظام کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.
۳۸۱۸. ۱ از نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده‌ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده‌ها عبور می‌دهد و به باطن آن‌ها می‌رساند.
۳۸۱۹. ۱ همه آنچه که شر و نقص در عالم طبیعت به حساب می‌آید در یک نظام جهانی کلی تأثیر مثبت دارد و سبب کمال نهایی طبیعت است، لذا با نگاه به بخش کوچکی از عالم طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد.
۳۸۲۰. ۲ ابن سینا معتقد است تأمل درباره ارتباط طبیعت با ماوراء طبیعت و خداوند در کنار تحقیقات در روابط میان پدیده‌ها از طریق اتصال و ارتباط یافتن با مبدأ وجود سبب گذر از ظاهر اشیاء و دستیابی به کنه اشیاء می‌شود.
۳۸۲۱. ۱ شیخ در زنجان متولد شد، در مراغه تحصیلات خود را آغاز کرد و آرای ابن سینا را در اصفهان شناخت.

۳۸۲۲. ۴ سهروردی سفرهای خود را با سلوک معنوی و عرفانی در آمیخت و به مجاهدت با نفس مشغول شد. او اغلب ایام سال روزه داشت و در خلوت خود به ذکر و عبادت مشغول بود تا آنکه به مقامات عالی عرفان و برترین درجات حکمت نائل شد.
۳۸۲۳. ۲ مهم‌ترین کتاب سهروردی «حکمة‌الاشراق» است و او مکتبی جدید را در فلسفه اسلامی ارائه کرد و در این کتاب از شیوه مشائیان فراتر رفت و حکمت اشراقی را پایه‌گذاری کرد.
۳۸۲۴. ۳ از نظر سهروردی تحقیق فلسفی به شیوه استدلالی محض و بدون رسیدن به قلب بی‌نتیجه است.
۳۸۲۵. ۳ از نظر سهروردی سیر و سلوک روحانی و قلبی بدون تربیت عقلانی گمراه‌کننده است.
۳۸۲۶. ۲ مشرق جهان در جغرافیای سهروردی نور محض یا محل فرشتگان مقرب است که به دلیل تجرد از ماده برای موجودات خاکی قابل مشاهده نیستند.
۳۸۲۷. ۱ ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی می‌کند و بدین ترتیب متجلی می‌شود.
۳۸۲۸. ۴ ذات نخستین، نور مطلق، نورافشانی می‌کند و بدین ترتیب متجلی می‌شود و همه چیزها را به وجود می‌آورد و با اشعه خود به آن‌ها حیات می‌بخشد، بدین ترتیب موجودات دیگر نیز آشکار می‌شوند.
۳۸۲۹. ۴ شیخ اشراق مبدأ جهان و خالق هستی را نور محض می‌داند و او را «نورالانوار» می‌نامد. اشیای دیگر از تابش و پرتو نورالانوار پدید آمده‌اند. در این دیدگاه، رستگاری عبارت از وصول کامل به این روشنی است.
۳۸۳۰. ۱ سهروردی می‌گوید: «ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب، متجلی می‌شود و همه چیزها را به وجود می‌آورد (تجلی خداوند در پدیده‌ها به آفرینش و به وجود آمدن آن‌ها معلول نورافشانی و اشراق خداوند یا همان نور محض است) و با اشعه خود به آن‌ها حیات می‌بخشد (حیات موجودات معلول بهره‌مندی از اشعه آن است). همه چیز در این جهان پرتویی از نور ذات اوست و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست (زیبایی و کمال در موجودات ناشی از رحمت خداوند است) و رستگاری، عبارت از وصول کامل به این روشنی است.
۳۸۳۱. ۳ آنانی که هم در صور برهانی به کمال رسیده‌اند و هم به اشراق و عرفان دست یافته‌اند، حکیم متاله‌اند و بهترین دسته به حساب می‌آیند.
۳۸۳۲. ۳ منظور سهروردی از ریاست، ریاست از راه غلبه نیست، بلکه گاه ممکن است امام متاله به‌طور نهانی باشد و گاه آشکار.
۳۸۳۳. ۲ هرگاه جهان از تدبیر حکیمی الهی تهی ماند، ظلمت و تاریکی بر آن سایه افکند.

﴿توجه: جهان هیچ‌گاه تهی از وجود حکیم متاله نیست و او در هر زمانه‌ای وجود دارد، اما ممکن است جهان از تدبیر چنین حکیمی محروم و بی‌بهره شود.﴾

۳۸۳۴. ۱ گاه باشد که امام متاله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی... در هر حال او راست ریاست تامه. منظور از ریاست واقعی جهان حاکمیت او هم در نهان و هم در ظاهر است.
۳۸۳۵. ۴ ریاست تامه برای حکیم متاله است، اما این ریاست از طریق قهر و غلبه نیست و چه بسا در زمانی حکیم متاله در عین گمتامی باشد و بر مردم ریاست نکند.
۳۸۳۶. ۴ ابن سینا یا ابوعلی سینا با القاب مشهور حجة‌الحق و شیخ‌الرئیس در مشرق‌زمین و در اروپا با القاب اویسنا و اویسن و شاهزاده اطبا معروف است. معلم اول لقب ارسطو و معلم ثانی لقب فارابی است.
۳۸۳۷. ۲ ابن سینا در مشرق‌زمین با القاب حجة‌الحق و شیخ‌الرئیس معروف است. در اروپا با القاب اویسنا، اویسن و شاهزاده اطبا معروف است. ابوعلی سینا نام دیگر ابن سیناست و لقب نیست.
۳۸۳۸. ۲ فارابی فلسفه اسلامی (مشاء) یا نبوی را تأسیس کرد و لقب معلم ثانی وی از همین روست، اما ابن سینا بود که فلسفه مشاء را به صورت نظام‌مند و مدون ارائه کرد.

۳۸۳۹. کتاب شفا در بر دارنده موضوعات مختلف است و با تمام این موضوعات به عنوان کامل ترین مرجع مشائی شناخته نمی شود، بلکه دایرة المعارف علمی و فلسفی است که قسمت الهیات آن به مباحث فلسفه پرداخته و کامل ترین مرجع حکمت مشائی است که از مهم ترین کتب فلسفی به شمار می آید.

۳۸۴۰. شفا ← دایرة المعارف علمی و فلسفی / قانون ← فرهنگ نامه پزشکی دانشنامه علایی ← ابواب مختلف حکمت در آن مندرج است.

۳۸۴۱. اشارات و تنبیهات ← خلاصه ای از حکمت و آخرین دیدگاه های فلسفی ابن سینا از نظر سهروردی حکیم متاله هم باید در بحث استاد باشد، یعنی در صور برهانی به کمال رسیده باشد و هم به اشراق و عرفان دست یازیده باشد.

۳۸۴۲. خداوند، عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورده است. از منظر ابن سینا حتی آنچه ظاهراً شر و بدی محسوب می شود، در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارد و به کمال طبیعت کمک می کند.

۳۸۴۳. طبیعت مرتبه ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. علت نام گذاری طبیعت بدان جهت است که اجزای این عالم، هر کدام طبع و ذات خاصی دارند و خود این عالم نیز به عنوان یک کل، طبع و ذاتی دارد که منشأ و مبدأ حرکات و تحولات آن است.

۳۸۴۴. به نظر ابن سینا، طبیعت هر شیء، آن را به سوی خیر و کمال و مقصد و غایتی که در ذات خود آن نهفته است سوق می دهد.

۳۸۴۵. طبیعت مرتبه ای خاص از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است و علت نام گذاری آن این است که اجزای عالم هر کدام طبع و ذات خاصی دارند.

۳۸۴۶. از نظر ابن سینا برای کشف روابط میان پدیده ها و پی بردن به باطن اشیا باید در رابطه عالم هستی با خدا تأمل کرد و از طریق اتصال با مبدأ وجودی عالم هستی یعنی خداوند به ذات و کنه عالم پی برد.

۳۸۴۷. ذات هر چیزی از خداست؛ زیرا ذات هر چیزی یا از او پدید آمده یا از چیزی پدید آمده که خود آن چیز را خداوند به وجود آورده است. پس همه چیزها بنده و مملوک اوست و او به هیچ چیز محتاج نیست.

۳۸۴۸. از نظر ابن سینا شرور و بدی ها و نواقص ظاهری اند و هر کدام در نظم کلی جهان مؤثر و برای کمال نهایی طبیعت مفید و کمک کننده اند. به تعبیری لازمه رسیدن به کمال نهایی طبیعت اند.

۳۸۴۹. از نظر ابن سینا تأمل در رابطه طبیعت با ماوراء طبیعت و خدا در کنار تحقیق در روابط میان پدیده ها، دانشمند و محقق را از ظاهر پدیده ها عبور می دهد و به باطن آن ها می رساند؛ آن ها را به خشوع و خشیت در برابر حق وامی دارد و مصداق آیه شریفه مذکور می سازد.

۳۸۵۰. کسی که هم در صور برهانی به کمال رسیده و هم به اشراق و عرفان دست یافته حکیم متاله است.

۳۸۵۱. از نظر سهروردی سیر و سلوک روحانی بدون تربیت عقلانی گمراه کننده است.

۳۸۵۲. قسمت الهیات شفا در بر دارنده فلسفه ابن سینا است. (حذف گزینه های ۱ و ۲) کتاب انصاف در زمان حمله مغولان غارت رفته و تنها چند جزء آن باقی مانده است. (حذف گزینه های ۱ و ۳)

۳۸۵۳. از نظر ابن سینا مقصد طبیعت در ذات و ماهیت خود طبیعت است و جدایی آن ها قابل انجام نیست.

۳۸۵۴. از دید ابن سینا تحقیق در روابط پدیده ها و بررسی رابطه وجودی آن ها با منشأ هستی هر دو لازم است.

چنین حکیمی از دید شیخ همواره در جامعه حضور دارد، اما گاهی حکومت واقعی جهان نیز به دست اوست و گاهی به طور مخفی جامعه را رهبری می کند.

۳۸۵۵. اشارات آخرین دیدگاه های ابن سینا در حکمت را شامل می شود.

۳۸۵۶. این عبارت بیان کننده این است که اینقدر خدا فیض رسانده است که اگر لحظه ای نباشد همگان متوجه حضورش خواهند شد. مانند این جمله: «قدر عافیت را کسی می داند که به مشکلی دچار شود.»

یعنی حضور دائم خدا موجب عدم رؤیت او می شود و چون همیشه هست او را نمی بینیم، اما اگر نباشد متوجه می شویم که بوده است.

۳۸۵۷. قانون در موضوع پزشکی نوشته شده است و موضوع سایر کتاب ها فلسفه و حکمت است.

۳۸۵۸. عالم طبیعت چون مطابق با علم خداست و علم خدا بهترین علم است پس این جهان بهترین جهان (نظام احسن) است.

۳۸۵۹. بهترین ممکن است نه اینکه بهتر قابل تصور نیست. مثلاً بهشت به طبع خیلی جای بهتری است، اما حقیقت این است که اگر نگاه کلی کنیم نمی توانیم بهتر از آن جهانی بیابیم که با این خصوصیات این مقدار نظم را دارا باشد.

۳۸۶۰. بررسی سایر گزینه ها: ۱. شیخ اشراق آن را به طور کلی کنار نگذاشته است، بلکه از آن استفاده کرد و همراه با آن از اشراق هم بهره برده است. ۲. ریاست تامه هیچ گاه از راه قهر و به زور حکومت نمی کند. ۳. برای رابطه وجودی نگاه کلی لازم است. برای کشف روابط بین پدیده ها یا همان علوم تجربی نگاه جزئی مفید است.

۳۸۶۱. دانشنامه علایی به زبان فارسی است.

۳۸۶۲. وجه تسمیه را علاوه بر طبیعت خاص داشتن هر جز دارای طبع خاص بودن طبیعت به عنوان یک کل نیز می داند.

۳۸۶۳. دقت کنید شیخ اشراق رستگاری را در دستیابی کامل انسان به روشنی می داند نه فقط مرتبه ای از نور، چون مرتبه ای از نور را تمام انسان ها دارا هستند. (حذف گزینه ۳)

دقت کنید گزینه های «۱» و «۴» از نتایج این رستگاری است و خود رستگاری رسیدن به روشنی محض خداوند است.

۳۸۶۴. فلسفه مشاء به این خاطر به این نام مشهور شد که ارسطو هنگام تدریس خود راه می رفت و در اسلام فارابی آن را تأسیس و ابن سینا آن را مدون کرد و گسترش داد.

۳۸۶۵. اجزای عالم طبیعت هر کدام طبع خاص و ذات خاص خود را دارند، نه اینکه ذات همگی یکسان باشد.

۳۸۶۶. از نظر ابن سینا هر یک از اجزای عالم، طبع خاص خود را دارد که هدف و مقصدش درونش است، لذا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال ویژه همان شیء رهنمون می سازد.

۳۸۶۷. مبدأ کل جهان هستی خود توانگر و بی نیاز مطلق است نه اینکه جهان را بی نیاز مطلق، خلق کرده باشد، همه چیز نیازمند او هستند.

۳۸۶۸. طبیعت مرتبه ای از هستی است که رو به سوی مقصدی خاص دارد اما از نظر ابن سینا بالاترین مرتبه هستی نیست.

۳۸۶۹. سهروردی عقل، شهود و وحی را با هم به کار می برد، چراکه از نظر او عقل بدون شهود بی نتیجه و شهود بدون عقل گمراه کننده است.

۳۸۷۰. همه چیز در این جهان پرتویی از نور ذات اوست و هر زیبایی و کمالی، موهبتی از رحمت اوست و رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنی.

۳۸۷۱. از نظر سهروردی فلسفه بی سلوک، بی حاصل و سلوک بی فلسفه، گمراه کننده است. حکیم متاله فیلسوف سالک است.

۳۸۷۲. از نظر شیخ اشراق خداوند یا نور مطلق با اشعه خود به موجودات حیات می بخشد و وصول کامل به روشنی یعنی نورالاتوار، یعنی دستیابی به رستگاری.

۳۸۷۳. برای مقام خلافت ضروری است که امور و حقایق را بی واسطه از حق تعالی دریافت کند.

۳۸۷۴. حکیم متاله از نظر سهروردی هم باید در بحث استاد باشد (در مقام برهان استاد باشد) و هم به تصفیة نفس پرداخته باشد.

۳۸۷۵. مشرق ← جهان نور محض یا جهان فرشتگان مقرب مغرب کامل ← جهان تاریکی یا عالم ماده مغرب وسطی ← آمیختگی نور و ظلمت

۳۸۷۶. از نظر سهروردی حکمت مشاء که صرفاً به عقل نظری اکتفا می کند، بی حاصل است و تصوف رسمی که به عقل نظری بهایی نمی دهد موجب گمراهی است.

۳۸۷۷. از نظر سهروردی صاحب ریاست تامه باید در استدلال نیز استاد باشد، علاوه بر این باید از روشنی درون برخوردار بوده و حقیقت را از متبع آن دریافت کند؛ اما حکومت، ریاست و استیلای ظاهری ویژگی ضروری صاحب ریاست تامه نیست.

۳۸۹۱. ۱ قارایی دریافت حقیقت توسط رئیس مدینه فاضله را به واسطه ملک وحی می‌داند: حال آنکه این واسطه برای حکیم متأله بیان نشده است. **۳۸۹۲. ۲** از نظر فلسفه اشراق هر واقعیتی نور است، البته نه نور مطلق، بلکه درجه‌ای است از نور. پس تفاوت موجودات در شدت و ضعف نورانیت آن‌هاست. **۳۸۹۳. ۲** فیلسوف اشراقی می‌کوشد آنچه را در مقام بحث و استدلال به دست آورده، با شهود قلبی و تجربه درونی دریابد و به ذات دل برساند و آنچه را از طریق شهود کسب کرده است، با استدلال و برهان به دیگران تعمیم دهد. **۳۸۹۴. ۱** دسته سوم درست است که به برهان و استدلال عقلی توجهی ندارند، ولی از طریق تصفیه نفس به شهودهایی دست می‌یابند.

۳۸۹۵. ۳ در مغرب وسطی نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند و هرچه به مشرق جهان نزدیک‌تر می‌شویم شدت نور بیشتر می‌شود پس یک مفهوم نسبی است بنابراین مرتبه‌ای از آن که به مشرق نزدیک‌تر است نسبت به مرتبه دیگر در حکم مشرق است.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ مشرق جهان نور محض و محل فرشتگان مقرب است نه خود آن‌ها. **۲** روح انسان متعلق به مشرق جهان است و قادر به رسیدن به آن جایگاه می‌باشد. **۴** این مفاهیم در جغرافیای عرفانی نسبی هستند و مشرق‌های میانه‌ای داریم که نسبت به درجه پایین‌تر و مادی‌تر مشرق محسوب می‌شوند. **۳۸۹۶. ۲** ریاست امام متأله از طریق قهر و غلبه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ ممکن است او در نهایت گمنامی باشد و ریاست او برای همگان آشکار نشود. **۳** شهود شرط حکیم متأله است نه لزوماً وحی الهی. **۴** تنها هنگامی که ریاست واقعی جهان به دست حکیم متأله بیفتد تاریکی‌ها را از بین می‌برد.

۳۸۹۷. ۳ به غیر از گزینه «۴» که دو قسمت اول آن هم‌مرتبه‌اند و برتری نسبت به هم ندارند (حذف گزینه «۴» قسمت اول و دوم بقیه گزینه‌ها با هم مطابق‌اند. قسمت آخر گزینه «۱» نادرست است، زیرا ملاصدرا بعد از سهروردی است و سهروردی درباره او نمی‌تواند نظری داشته باشد. قسمت آخر گزینه «۲» نادرست است، زیرا ریاست جهان به دست حکیم واقعی نیست، بلکه حکیم واقعی سزوارترین فرد بر ریاست واقعی جهان است و اگر این ریاست به دست او افتد، زمان وی بس نورانی و درخشان شود. قسمت آخر گزینه‌های «۳» و «۴» درست است. **۳۸۹۸. ۳** تفاوت موجودات در شدت و ضعف نورانیت آن‌هاست.

۳۸۹۹. ۱ ریاست حکیم متأله باید تام باشد، ولی نه از راه قهر و غلبه، بلکه می‌تواند گاه نهان باشد و گاه ظاهر، ولی ریاستی است که به سبب آن جهان بس نورانی می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۲ و **۳** لزوماً فقط از اوصاف حکیم متأله نیستند و سایرین هم می‌توانند آن را دارا باشند. **۴** ریاست حکیم متأله می‌تواند آشکارا باشد و گمنام نباشد.

۳۹۰۰. ۲ **بررسی عبارت‌ها: الف** موضوع این کتاب علم طب است و ابن سینا پس از مدت کوتاهی در آن مهارت یافت. **ب** این کتاب به زبان‌های لاتین، انگلیسی، فرانسه و آلمانی ترجمه شده است. **ج** موضوع این کتاب علم طب است که به عقیده ابن سینا از علوم دشوار نیست. بنابراین تنها مورد «الف» نادرست است. **۳۹۰۱. ۱** طبق اصل سختیت درمی‌یابیم که نظام هستی، احسن است. از آنجا که جهان هستی از خدای متعال صادر شده و خدا علت‌العلل است و با توجه به اینکه این علت هیچ نقص و عیبی ندارد، لذا طبق اصل سختیت معلول آن نیز بی‌نقص و عیب خواهد بود.

۳۹۰۲. ۲ از نظر ابن سینا آنچه باعث تغییر در اشیا و حتی کل طبیعت است، ذات یا طبع آن‌هاست.

علم حقیقی به هر شیء یعنی فهم ارتباط وجودی آن شیء با مبدأ وجود. **۳۹۰۳. ۴** حکمت اشراق هم به برهان اهمیت می‌دهد و هم به عرفان و عرفان از عقل فراتر می‌رود.

۳۹۰۴. ۲ **بررسی سایر گزینه‌ها: ۱** به روش تجربی اشاره ندارد. **۳** به روش تجربه و آزمایش اشاره ندارد. **۴** به بهره‌مندی از اصول فلسفی اشاره ندارد.

۳۸۷۸. ۴ سهروردی واقعیات را درجاتی از نور می‌داند که تفاوت آن‌ها به شدت و ضعف نورانیت آن‌هاست، اما ابن سینا تفاوت اشیا را به طبع و ذات آن‌ها می‌داند، زیرا در نگاه او هر شیء طبیعت و ذات مخصوص به خود را دارد. **۳۸۷۹. ۴** ابن سینا معتقد است که هیچ شری وجود ندارد یا اگر دارد، مقدمه خیر بزرگ‌تری است.

۳۸۸۰. ۴ خداوند با لطف و عنایت خویش عالم را خلق کرد و به گونه‌ای اجزای آن را تألیف کرد که نظامی احسن پدیدار شد.

۳۸۸۱. ۲ عالم طبیعت با لطف و عنایت الهی به وجود آمده است، یعنی علم خداوند به تمام عالم و اجزای عالم سبب ایجاد عالم شده است: بنابراین خداوند اجزای جهان را به گونه‌ای تألیف و ترکیب کرده است که نظام احسن را تشکیل داده است: لذا با توجه به احاطه علم الهی این نظام برتر بدون هدف نیست. سایر گزینه‌ها منشأ تکامل و تحولات عالم طبیعت را تبیین می‌کنند اما به مقصد و یا غایت و هدفمندی کل این نظام اشاره دقیقی ندارند.

۳۸۸۲. ۴ **بررسی سایر گزینه‌ها: ۱** از نظر ابن سینا طبیعت مرتبه‌ای از هستی است که رو به مقصدی خاص دارد و این مقصد در ذات عالم طبیعت است. **۲** به نظر ابن سینا طبیعت هر شیء آن را به سوی خیر و کمال مطلوبش سوق می‌دهد: به شرط اینکه مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. **۳** آنچه ظاهراً شر و بدی به نظر می‌رسد، همگی در یک نظم کلی جهانی تأثیر مثبت دارند و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند. به همین جهت، با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کلی کرد.

۳۸۸۳. ۲ خداوند عالم طبیعت را با لطف و عنایت خود پدید آورد و همه اجزای آن چنان ترکیب و تألیف شده‌اند که بهترین نظام ممکن، یعنی نظام احسن را تحقق می‌بخشند. سایر گزینه‌ها نادرست هستند چون ابن سینا با وجود اینکه به شرور عالم توجه دارد اما وجود آن‌ها را متنافی نظام احسن جهان نمی‌داند، بلکه از نظر او این امور سبب ایجاد تعادل در جهان شده و در خدمت کمال نهایی آن هستند. **۳۸۸۴. ۴** شرور در یک نظم کلی و جهانی تأثیر مثبت و به کمال نهایی طبیعت کمک می‌کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها: ۱ شرط مهم در تحقق رسیدن به کمال این است که مانعی در راه طبیعت قرار نگیرد. **۲** شروبدی حقیقی در عالم نیست و همه ظاهری هستند. **۳** با نگاه کردن به بخش کوچکی از جهان طبیعت نمی‌توان درباره آن داوری کرد. **۳۸۸۵. ۳** ابن سینا می‌گوید: «چون خواب بر من غلبه می‌کرد یا ضعفی در خود مشاهده می‌کردم، تجدید قوا می‌کردم و باز به قرائت مشغول می‌شدم و بسیار بود که در خواب همان مسائل بر من مکشوف می‌شد».

به این ترتیب او در خواب به جواب برخی مسائل می‌رسیده و نه طرح آن‌ها.

۳۸۸۶. ۴ **بررسی عبارت‌ها: الف** انصاف **ب** دانشنامه علایی **ج** انصاف **د** شفا **۳۸۸۷. ۲** **بررسی عبارت‌ها: الف** شهرت ابن سینا در طب و طبیعت‌شناسی، کمتر از فلسفه نیست. **ب** دیدن طبیعت در قالب یک مجموعه معتدل باعث می‌شود او برآیند اتفاقات را همواره مثبت بداند. **ج** به نظر ابن سینا طبیعت به عنوان یک مجموعه هدف خاصی دارد. پس تنها مورد «ب» درست است.

۳۸۸۸. ۳ **بررسی عبارت‌ها: الف** جهان هیچ‌گاه از حکیمی که چنین باشد خالی نیست. **ب** ممکن است علی‌رغم وجود چنین حکیمی جهان به دلیل بی‌بهرگی از تدبیر او به زیر سایه ظلمت برود. **ج** گاه باشد که امام متأله در ظاهر حاکم باشد و گاه به طور نهانی. بنابراین تنها مورد «ب» نادرست است.

۳۸۸۹. ۴ ذات نخستین، نور مطلق، یعنی خدا پیوسته نورافشانی (اشراق) می‌کند و بدین ترتیب، متجلی می‌شود و همه چیزها را به وجود می‌آورد و با اشعه خود به آن‌ها حیات می‌بخشد: بنابراین اشراق، تجلی خدا، خلق موجودات و حیات‌بخشی به آن‌ها همگی طی یک فرایند واحد به انجام می‌رسد، اما رستگاری عبارت است از وصول کامل به این روشنی و لذا از فرایند مذکور، متفاوت و جداست. **۳۸۹۰. ۳** **بررسی عبارت‌ها: الف** تاریکی یعنی نبود نور پس عدم است. **ب** در فلسفه شیخ اشراق، مشرق و مغرب معنای زمینی خود را ندارند. **ج** در میان مشرق محض و مغرب کامل، مغرب وسطی قرار دارد که در آن نور و ظلمت به هم آمیخته‌اند. بنابراین تنها مورد «ب» درست است.